

Sisällysluettelo

1. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT	3
2. SUUNNITTELUALUE JA TAVOITTEET	4
3. SUUNNITTELUALUEEN YLEISKUVAUS	6
4. ALUEEN VOIMASSA OLEVAT SUUNNITELMAT	7
4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	7
4.2. Maakuntakaava	7
4.3 Yleiskaava	8
4.4 Asemakaava.....	9
4.5 Rakennusjärjestys.....	9
4.6 Pohjakartta	10
5. KAAVATYÖN VAIKUTUSTEN ARVIOIMINEN	10
6. KAAVAN OSALLISET	11
7. YHTEYSTIEDOT.....	11
8. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN	12

1. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laaditaan kaavoituksen alkaessa osana kaavatyön ohjelmointia. Siinä esitellään suunnitelma osallistumisen ja muun vuorovaikutuksen järjestämisestä sekä vaikutusten arvioinnista (MRL 63 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tarkoitettu lähialueen asukkaita, työntekijöitä, järjestöjä, kunnan ja valtion viranomaisia sekä muita osallisia varten.

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN ANTAMAT LÄHTÖKOHDAT MRL 62§ ja 63§ SEKÄ MRA 30§ (MRL -> Alueidenkäyttölaki 1.1.2025)

A) Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

B) Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnittelusta aikataulusta sekä osallistumis- ja arviointimenettelyistä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla. Ilmoittaminen voi tapahtua myös kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

C) Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Tätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on saatavissa Ruokolahden kunnan teknisistä palveluista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi antaa palautetta suoraan kaavan laatijalle: Karttaako Oy:n Jarmo Mäkelälle (0400) 220 082 tai kunnan toimialajohtajalle (yhteystiedot kohta 6). Tätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään koko suunnitteluprosessin ajan aina tarpeen mukaan. Kunnan yleinen prosessikaavio kaavoitukseen:

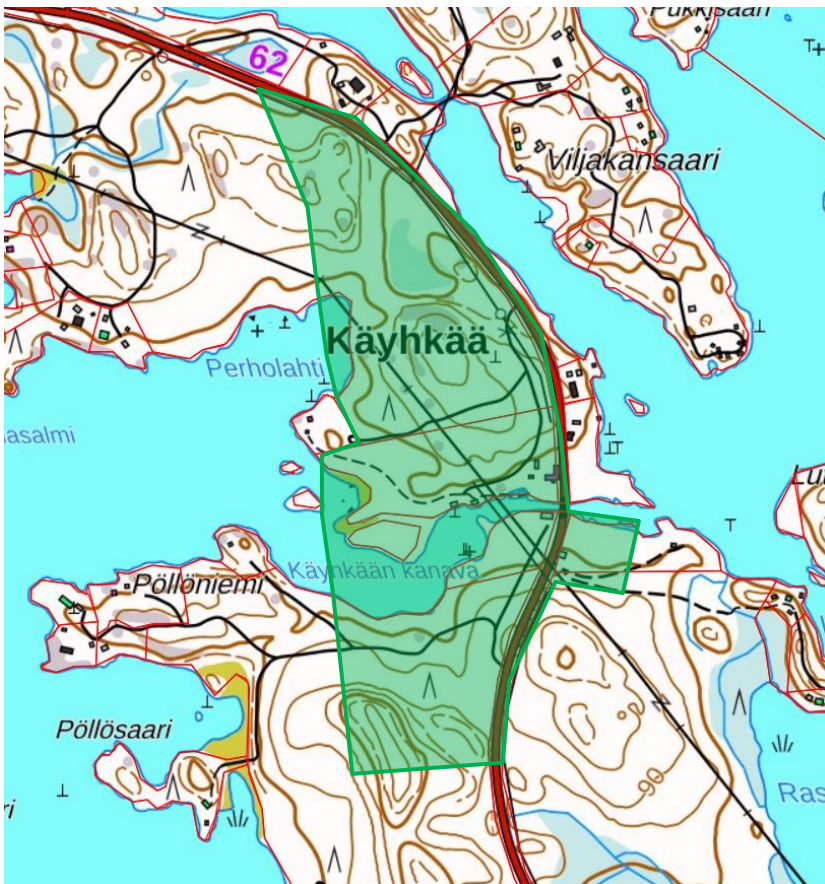
Seuraavalla sivulla on kuva Ruokolahden kunnan kaavoituskatsauksessa olleesta kaaviosta, jossa näkyvät kaavoituksen ja osallistumisen eri vaiheet (kuva 2).

Vaihe	Kunta	Osallinen
1. Vireille	Kunnanhallitus tekee kaavan laatimispäätöksen	Osallinen voi tehdä aloitteen kaavan laatimisesta
2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma	Aloitusvaiheessa laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma	Osalliset voivat tehdä muutosesityksiä
3. Laatimisvaihe	Valmisteluaineisto nähtäville vähintään 14 päiväksi	Huomautuksen voi tehdä sähköisesti, kirjallisesti tai suullisesti
4. Julkinen nähtävillä olo	Kaavaehdotus nähtäville vähintään 30 päiväksi	Muistutuksen voi tehdä kirjallisesti
5. Kaavan hyväksyminen	Kunnanvaltuusto hyväksyy	Valitusmahdollisuus hallinto-oikeuteen
6. Kaavan voimaantulo	Kaava saa lainvoiman kuulutus päivänä	

Kuva 2. Ruokolahden kunnan yleinen kaavoituksen prosessikaavio, jossa näkyvät osallisten mahdollisuudet vaikuttaa kaavoituksen eri vaiheissa. Lähde: Ruokolahden kunnan kaavoituskatsaus.

2. SUUNNITTELUALUE JA TAVOITTEET

Yleiskaavan muutoksen suunnittelualue (kuva 3) sijaitsee Ruokolahden kunnan luoteisosassa Käyhkään kanavan ympäristössä. Käyhkään kanava sijaitsee Saimaalla ja yhdistää toisiinsa Käköveden ja Polosselän vesistöalueet. Kanavan yli kulkee silta ja sen ympärillä on vanhaa rakennuskantaa.

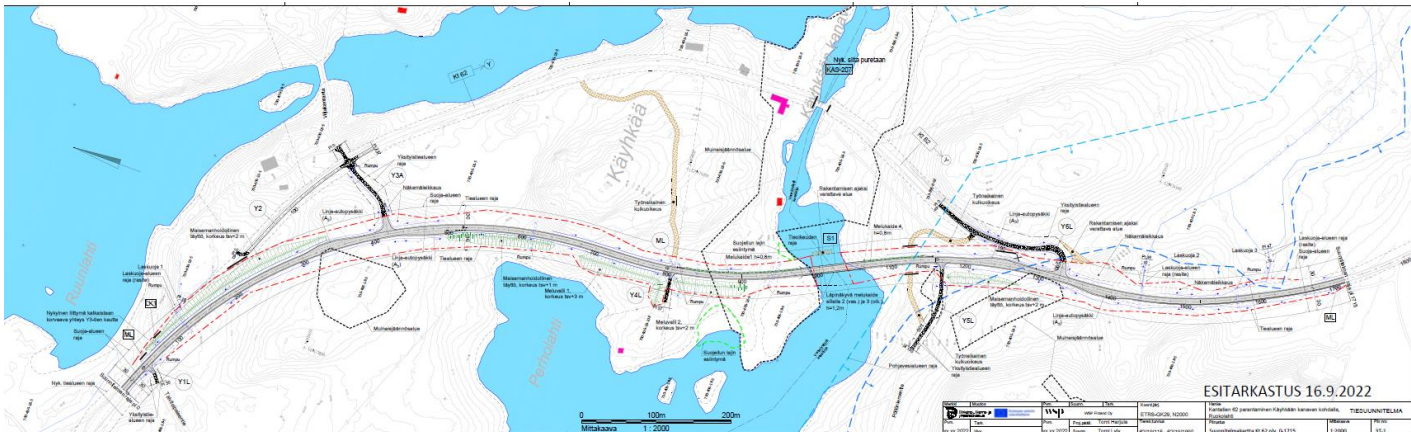
Kuva 3. Kaavan alustava suunnittelualue on korostettu vihreällä. Lähde: Ruokolahden karttapalvelu.

Suunnittelualan muodostavat seuraavat tilat:

- 700-406-18-5 Käyhkää (osa)
- 700-406-18-6 Käyhkäänhovi (osa)
- 700-876-18-1 Itä-Puumalan osakaskunta (osa)
- 700-895-0-62 Mikkeli – Imatra maantie (osa)

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on tehnyt Ruokolahden kunnalle aloitteen rantayleiskaavan muuttamisesta Käyhkään kanavan lähialueella. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksella on vireillä alueella tiesuunnittelu kantatie 62 parantamiseksi ja uuden sillan suunnittelu. Nykyisen sillan kunto on arvioitu huonoksi. Muutos koskee noin 1,5 kilometrin pituista osaa kanavan kohdalla. Tavoitteena on parantaa kantatien sujuvuutta ja liikenneturvallisuutta. Tielinjauksen muuttamisella mahdollistetaan myös sillan alikulkukorkeuden nostaminen. Lisäksi suunnitelmassa järjestellään yksityisteiden liittymiä.

Alueella on voimassa Ruokolahden rantayleiskaava I alue: Saimaa ympäristöineen, jossa rantayleiskaavaan sisältyvät kiinteistöjen alueet on osoitettu metsätalousalueeksi (M), jolla rakentaminen on kielletty. Lisäksi tiealue tulee sijoittumaan osittain myös R/s (loma- ja matkailualue, jolla ympäristö on säilytettävä) ja SR-2 (rakennuslainsäädännön nojalla suojeltava alue) alueille. Rantayleiskaavamutoksen laadinnan tavoitteena on mahdollistaa uuden tielinjauksen mukainen tien ja sillan rakentaminen alueelle. Tie tulisi kulkemaan jatkossa lännempää. Alla on kuvakaappaus tiesuunnitelmasta (kuva 4). Suunnitelma löytyy kaavan liitteistä alkuperäisessä koossaan.

Kuva 4. Kuvakaappaus tiesuunnitelmasta, jota varten myös kaavaa muutetaan. Lähde: <https://vayla.fi/kt62-parantaminen-kayhkaan-kanavan-kohdalla>.

Muita huomioitavia seikkoja:

- luonto- ja maisema-arvot
- kulttuurihistoria, rakennuskanta ja arkeologia
- kiinteistö- ja tonttirajat

Tiesuunnittelun yhteydessä on jo tehty kattavia selvityksiä luonnon ja arkeologian osalta, näitä hyödynnetään myös kaavatyön yhteydessä. Kanavan pohjoispuolelta on jo mm. havaintoja valkoselkätikasta sekä viitasammakosta.

3. SUUNNITTELUALUEEN YLEISKUVAUS

Suunnittelun kohteena ovat edellä kohdassa 2 listatut tilat. Pinta-alaa suunnittelualueella on yhteensä noin 23 hehtaaria. Suunnittelualue tarkentuu vielä mahdollisesti maastokäyntien ja kuulemisten perusteella prosessien aikana. Kaavatyön niin sanottu vaikutusalue on huomattavasti edellistä laajempi, sillä kaava liittyy laajempaan hankkeeseen (kantatien 62 parantaminen Käyhkään kanavan kohdalla).

Suunnittelun keskiössä on Käyhkään kanavan alue. Käyhkään kanava on yksi kenraali Suvorovin rakennuttamista sotakanavista Saimaalle. Kanavassa on virtaa ja keskellä kanavaa on matala maantiesilta (lähde: <https://veneilyssaimaa.com/satama/kayhkaan-kanava-suvorovin-kanavat/>).

Kaavoituksen alkuvaiheessa 26.9.2024 tehtiin maastokäynti alueelle. Alla on kuvia suunnittelualueelta kanavan, sillan ja maantien kohdalta.

Kuvat 5ab. Kanavan länsipuolen maisemaa ja vanha rakennus (vas.) sekä näkymä kanavalle sillalta (oik.).

Kuvat 6ab. Maantietä sillan kohdalla (vas.) ja kanavan itäpuolen maisemaa sillalta katsottuna (oik.).

Kuvat 7ab. Rakennus kanava-alueen eteläpuolella (vas.) ja sähkölinja, joka kulkee alueen läpi (oik.).

4. ALUEEN VOIMASSA OLEVAT SUUNNITELMAT

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti **valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista** 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös tuli voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet konkretisoituvat pääasiassa kaavoituksen kautta. Maakuntakaavoituksella on tässä keskeinen rooli. Nyt käsiteltävää kaavahanketta koskevat tavoitteet ovat lähinnä (erityisesti kaksi ensimmäistä liikennettä koskevaa tavoitetta):

- Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.
- Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

4.2. Maakuntakaava

Alueella on voimassa Etelä-Karjalan maakuntakaava (kuva 8), jossa on useita sitä koskevia merkintöjä.

Etelä-Karjalan maakuntakaavassa alueelle on osoitettu suunnittelua ohjaavina merkintöinä:

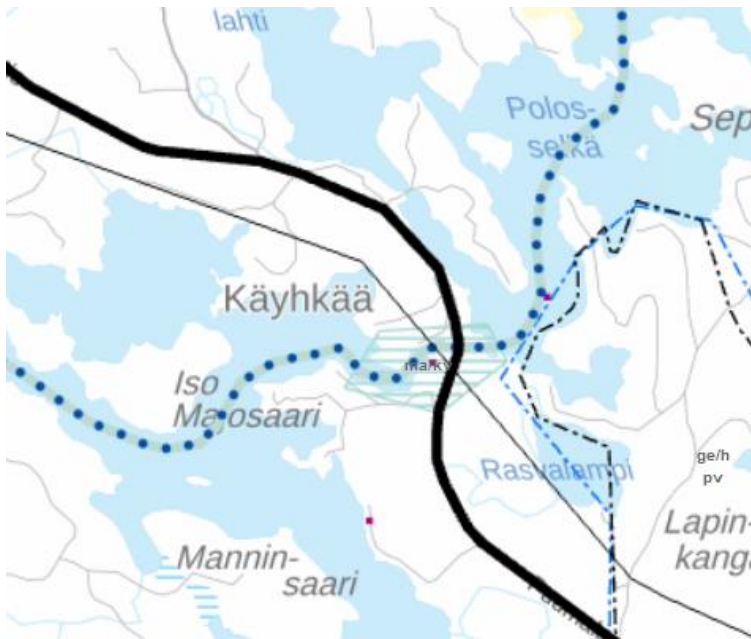
kt Kantatie 62 (paksu musta viiva)

mr Ruokolahden melontareitti (sininen viiva, jossa tummansinisiä palloja)

z Voimajohto 110 kV Imatra – Juva (kapea musta viiva)

ma/kv Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö, Suvorovin kanavat, Käyhkää, Käyhkään hovi (vaaleansininen rasteri)

sm Muinaismuistokohde, kulkuväylät, Käyhkään kanava (liila pieni neliö)

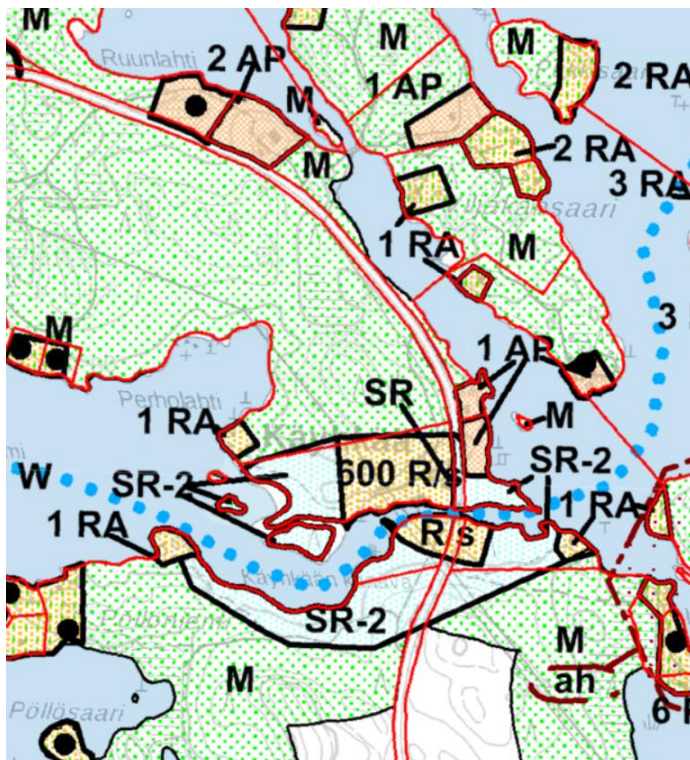

Kuva 8. Ote Etelä-Karjalan maakuntakaavasta. Lähde: Etelä-Karjalan maakuntaliitto, maakuntakaavayhdistelmä.

Maakuntakaavaakin muutetaan mahdollisesti samalla tielinjauksen osalta.

4.3 Yleiskaava

Alueella on tällä hetkellä voimassa Rantayleiskaava I alue: Saimaa ympäristöineen (kuva 9). Alkuperäinen kaava on hyväksytty 8.6.2002 (laatija FCG Planeko Oy). Kaavaan on tämän jälkeen tehty useita muutoksia ja täydennyksiä mm. vuosina 2008 ja 2017. Kunnan sivuilta löytyy yleiskaavayhdistelmä, josta löytyy osa muutoksista samalta kartalta.

Kuva 9. Ote Saimaan rantayleiskaavasta. Suurin osa alueesta on osoitettu merkinnöillä R/s, SR-2, M ja SR. Lähde: Ruokolahden karttapalvelu.

Osayleiskaavassa muutoksen kohteena olevaa aluetta koskevat seuraavat merkinnät ja määräykset:

SR-2 RAKENNUSLAINSÄÄDÄNNÖN NOJALLA SUOJELTAVA ALUE

MRL 41 §:n nojalla määrätään, että alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai kylämiljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Lisäksi alueella ovat maankamaraa ja ympäristön luonnetta oleellisesti muuttavat toimenpiteet kiellettyjä.

R/s LOMA- JA MATKAILUALUE / ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ TULEE SÄILYTTÄÄ

Alue varataan lomailun, matkailun, kurssikeskusten yms. tarpeisiin. Luku R-merkinnän edessä osoittaa ohjeellisesti suurimman sallitun rakennusoikeuden kerrosneliömetreinä. Koko R-alue muodostaa yhden rakennuspaikan. Jos se jaetaan lomarakennuspaikoiksi, sen rakennusoikeus jaetaan 2:lla ja sen jälkeen 200:lla. Jokaisen näin muodostuvan lomarakennuspaikan rakennusoikeudeksi tulee enintään 200 k-m². Uuden R-alueen rakentaminen, R-alueella tapahtuva merkittävä lisärakentaminen tai alueen muuttaminen omarantaisiksi rakennuspaikoiksi edellyttää ranta-asemakaavan laatimista alueelle.

Alueen merkintä koskee luonnonoloiltaan, maisemallisesti ja/tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita. Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja rakennettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei alueen maisemallista, kulttuurihistoriallista tai luonnonolosuhteista johtuvaa arvoa vaaranneta tai heikennetä. MRL 127 § nojalla määrätään, että rakennuksen tai sen osan purkamiseen tarvitaan lupa ja asiasta on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.

SR SUOJELTAVA RAKENNUS

MRL 41 §:n nojalla määrätään, että rakennuksia ei saa purkaa eikä niissä saa tehdä korjaus- tai muutostöitä, jotka voivat vähentää rakennusten kulttuurihistoriallista arvoa,

W VESIALUE

M MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE

Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. MRL 72 §:n nojalla määrätään, että alueella on 200 metrin syvyisellä keskivedenkorkeuden mukaisella rantavyöhykkeellä rantarakentamiseksi katsottava rakentaminen kielletty. MRL 41 § ja 43 §:n nojalla määrätään, että avoimilla peltoalueilla on muu kuin maa- ja metsätaloutta varten tarpeellinen rakentaminen kielletty.

4.4 Asemakaava

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai ranta-asemakaavaa.

4.5 Rakennusjärjestys

Kunnanvaltuusto hyväksyi 11.12.2017 § 46 Ruokolahden kunnan rakennusjärjestyksen. Rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.2.2018 alkaen.

4.6 Pohjakartta

Kaavan pohjakarttana käytetään maastokarttaa kiinteistörajoilla täydennettynä.

5. KAAVATYÖN VAIKUTUSTEN ARVIOIMINEN

Maankäyttö- ja rakennuslaki 9 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa:

”Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.”

Saimaan osayleiskaavan muutoksen suunnittelun eri vaiheissa pyritään selvittämään tulevia vaikutuksia ja niiden merkittävyyttä sekä mahdollisten kielteisten vaikutusten minimoimista. Erityistä huomiota kiinnitetään:

1. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
 - uudisrakentamisen (uuden tielinjauksen) suhde jo rakennettuun ympäristöön
2. Taloudelliset vaikutukset
 - vetovoimaisten rakennuspaikkojen muodostaminen
 - metsätalouden elinvoimaisuus
 - yhdyskuntatekniikka
 - palveluiden järjestäminen
3. Ympäristölliset vaikutukset
 - vaikutus maisemakuvaan
 - vaikutus luontoarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen
 - vaikutukset pohjaveteen, vesistöihin ja pienilmastoon
4. Kulttuurilliset vaikutukset
 - vaikutukset kulttuurihistoriallisiin arvokohteisiin
 - vaikutukset järvimaisemaan
 - muinaismuistot
5. Liikenteelliset vaikutukset
 - liittymät yleiselle tielle jatkossa
 - tieverkon toimivuus ja venereitit
6. Sosiaaliset vaikutukset
 - turvallisuus ja viihtyisyys
 - virkistyskäyttö, ulkoilureitit, venepaikat

6. KAAVAN OSALLISET

Osallisia ovat kaikki kuntalaiset, jotka kokevat kuuluvansa kaavatyön vaikutuspiiriin. Näistä mainittakoon muun muassa seuraavat:

Asukkaat, yritykset ja yhdistykset

- suunnittelualueen ja lähialueiden asukkaat, loma-asukkaat, maanomistajat sekä työntekijät
- kylätoimikunnat, yhdistykset yms.
- vesialueiden osakaskunnat

Luottamuselimet ja kunnan organisaatio

- kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus
- tekninen lautakunta

Viranomaiset ja muut yhteistyötahot

- Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Karjalan museo
- Imatran seudun ympäristötoimi
- Pelastuslaitos
- Väylävirasto

7. YHTEYSTIEDOT

Kaavan laatija:

Karttaako Oy / DI Jarmo Mäkelä
Mussalontie 428, 48310 Kotka
p. 0400 220 082, sähköposti etunimi.sukunimi@karttaako.fi

Avustava suunnittelija:

Karttaako Oy / FM Susanna Mäkelä
sähköposti etunimi.sukunimi@karttaako.fi

Ruokolahden kunnan yhteyshenkilö:

Teknisten palvelujen toimialajohtaja / Jari Leppänen
Toritie 6A, 56100 Ruokolahti
p. 044 4491 255, sähköposti etunimi.sukunimi@ruokolahti.fi

8. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kaavahankkeen taustoja on selvitetty suunnitelman alussa. Alla on kuvattu alustava kaavaprosessin aikataulu sekä osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen eri vaiheissa.

- Keskustelut tavoitteista. Kaavoittajan alustavat maastotyöt 26.9.2024.
- Kunnanhallituksen päätös kaavatyön käynnistämisestä 07.10.2024 § 200.
- Kaavoittaja toimittaa **osallistumis- ja arviointisuunnitelman** (OAS) kunnalle marraskuussa 2024.
- OAS asetetaan yleisesti nähtäville ja osallisilla on mahdollisuus antaa siitä palautetta nähtävilläolon aikana. Nähtävillä pitämisestä tiedotetaan kunnan ohjeiden mukaan. Myös tarvittavat viranomaislausunnot pyydetään tässä vaiheessa (ks. kohta 5).
- Tarpeen mukaan viranomaisneuvottelu sekä työneuvottelut kunnassa. Tarkennetut tavoitteet kaavaluonnokseen.
- > Kaavaluonnos osayleiskaavan muutoksesta laaditaan saadun palautteen perusteella ja toimitetaan kuntaan.
- **Kaavaluonnos** asetetaan teknisen lautakunnan käsittelyn jälkeen yleisesti nähtäville ja siitä pyydetään tarvittavat lausunnot (arviolta alkuvuonna 2025). Osallisilla on mahdollisuus antaa siitä palautetta (huomautus). Kaavanlaatijan vastineet palautteesta ja mahdolliset korjaukset kaavaehdotukseen.
- > Kaavaehdotus osayleiskaavan muutoksesta laaditaan saadun palautteen perusteella ja toimitetaan kuntaan.
- **Kaavaehdotus** asetetaan teknisen lautakunnan käsittelyn jälkeen yleisesti nähtäville (MRA 19§) ja siitä pyydetään vielä tarvittavat lausunnot (arviolta keväällä 2025). Osallisilla on mahdollisuus antaa siitä palautetta (muistutus). Kaavanlaatijan vastineet palautteesta ja mahdolliset tarkistukset kaavaratkaisuun.
- Kunnanvaltuuston on tarkoitus hyväksyä osayleiskaavan muutosehdotus (kesällä 2025).
- Mahdollisuus valitukseen hyväksymispäätöksestä (Itä-Suomen hallinto-oikeus/Korkein hallinto-oikeus).